



CRNA GORA  
SKUPŠTINA CRNE GORE

SKUPŠTINA CRNE GORE

|                      |           |       |      |
|----------------------|-----------|-------|------|
| PRILOG:              | 3.11      | 20.14 | GOD. |
| KLASIFIKACIONI BROJ: | 23-3/14-4 |       |      |
| EPA:                 | 403 XXV   |       |      |
| SKRAĆENICA:          | PRILOG:   |       |      |

Predsjedniku, Ranku Krivokapiću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosim PREDLOG  
ZAKONA O BIRAČKOM SPISKU.

U Podgorici,  
3. februara 2014. godine

POSLANICI

1. Goran Danilović,

2. Neven Gošović,

3. Azra Jasavić,

# **ZAKON O BIRAČKOM SPISKU**

## **I. OSNOVNE ODREDBE**

*Predmet zakona*

### **Član 1**

Ovim zakonom utvrđuje se sadržaj i način vođenja biračkog spiska, postupak vršenja promjena u biračkom spisku, uvid u birački spisak, zaključivanje biračkog spiska, način obrade podataka i izrade izvoda iz biračkog spiska, i druga pitanja od značaja za tačno i ažurno vođenje biračkog spiska.

*Birački spisak*

### **Član 2**

Birački spisak je javna isprava u kojoj se vodi evidencija državljana Crne Gore koji imaju biračko pravo i služi samo za izbore.

Upis u birački spisak je uslov za ostvarivanje biračkog prava.

Birački spisak je stalan i redovno se ažurira.

Birački spisak vodi se po službenoj dužnosti.

*Organ nadležan za vođenje biračkog spiska*

### **Član 3**

Birački spiasak vodi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

## Član 4

Birački spisak se vodi kao elektronska baza ličnih podataka o biračima.

U okviru biračkog spiska razvrstavaju se podaci o biračima za područje jedinice lokalne samouprave, i po biračkim mjestima određenim za jedinicu lokalne samouprave.

Birač može biti upisan u birački spisak samo jednom.

### *Vođenje biračkog spiska*

## Član 5

Vođenje biračkog spiska obuhvata:

- 1) vršenje promjena u biračkom spisku po službenoj dužnosti ili na zahtjev birača;
- 2) preuzimanje podataka o biračima iz izvornih registara;
- 3) unos podataka o biračkim mjestima i njihovoj podjeli ili spajanju;
- 4) analizu preuzetih i unesenih podataka radi njihove usklađenosti i tačnosti;
- 5) evidentiranje uvida u birački spisak;
- 6) zaključivanje biračkog spiska;
- 7) štampanje i ovjeru štampanih izvoda;
- 8) štampanje poziva biračima;
- 9) evidentiranje uvida u promjene u biračkom spisku;
- 10) vršenje drugih poslova u skladu sa ovim zakonom.

Za vođenje biračkog spiska odgovoran je starješina nadležnog organa državne uprave.

### *Način vođenja biračkog spiska*

## Član 6

Birački spisak, kao elektronska baza podataka, vodi se primjenom jedinstvenog programskog rješenja koji izrađuje Ministarstvo.

Elektronska baza podataka iz stava 1 ovog člana umrežena je sa svim registrima koje vode nadležni organi uprave, i to: centralni registar stanovništva; registre rođenih, vjenčanih, umrlih, državljanstva, ličnih karata i prebivališta kao i sa svim ostalim relevantnim bazama podataka.

Podaci o biračima se preuzimaju iz izvornih registara prenosom podataka putem razmjene elektronskih dokumenata.

Prenos podataka iz izvornih registara u birački spisak kriptografski je zaštićen.

Sadržaj i način korišćenja jedinstvenog programskog rješenja, vođenja, ispravljanja, zaključivanja i izlaganja biračkog spiska, kao i druga pitanja od značaja za potpuno, tačno i ažurno vođenje biračkog spiska uređuje Ministarstvo.

U postupku izrade jedinstvenog programskog rješenja Ministarstvo će zatražiti mišljenje Državne izborne komisije.

## **Član 7**

U postupku odlučivanja o promjenama u biračkom spisku primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

### *Rodna senzitivnost jezika*

## **Član 8**

Svi izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

## **II. POSTUPAK VOĐENJA I SADRŽAJ BIRAČKOG SPISKA**

### **1. Upis u birački spisak**

#### *Lica koja se upisuju u birački spisak*

## **Član 9**

U birački spisak upisuju se državljani Crne Gore koji imaju biračko pravo, a nakon donošenja odluke o raspisivanju izbora i maloljetna lica koja biračko pravo stiču najkasnije na dan izbora (u daljem tekstu: birač), prema mjestu prebivališta.

Birač koji ima boravište u inostranstvu upisuje se u birački spisak prema poslednjem prebivalištu prije odlaska u inostranstvo.

Birač koji se u svojstvu pripadnika Vojske Crne Gore, civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave nalazi u međunarodnim snagama, odnosno mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, vojnoj vježbi, u pritvoru ili na izdržavanju kazne zatvora upisuje se u birački spisak prema poslednjem prebivalištu.

### *Činjenice o biraču koje se upisuju u birački spisak*

#### **Član 10**

U birački spisak upisuje se jedinstveni redni broj sloga pod kojim je izvršen upis u birački spisak, lično ime birača, ime jednog od roditelja, biračev jedinstveni matični broj, datum i mjesto rođenja, državljanstvo, pol, mjesto prebivališta i adresa, datum prijave poslednjeg prebivališta i primjedba.

Lično ime birača upisuje se na jeziku i pismu na kojem je upisano u izvornom registru.

### *Posebna evidencija biračkih mjesta*

#### **Član 11**

Uz birački spisak vodi se posebna evidencija biračkih mjesta kao elektronska baza podataka koja sadrži: naziv jedinice lokalne samouprave, broj, naziv, adresu, opis i sjedište biračkog mjesta.

Posebnu evidenciju biračkih mjesta iz stava 1 ovog člana, saglasno odlukama organa za sprovođenje izbora o određivanju biračkih mjesta, vodi i ažurira Ministarstvo, posebno za teritoriju svake jedinice lokalne samouprave, polazeći od rasporeda birača na biračkim mjestima na kojima su sprovedeni prethodni izbori.

Akt o određivanju biračkih mjesta organ za sprovođenje izbora dostavlja Ministarstvu odmah nakon donošenja.

Razvrstavanje birača na biračka mjesta, prema azbučnom redu početnih slova prezimena i imena birača, za sve jedinice lokalne samouprave vrši Ministarstvo.

## 2. Promjene u biračkom spisku

### Član 12

Promjena u biračkom spisku (upis, brisanje, izmjena, dopuna ili ispravka) vrši se po službenoj dužnosti ili na zahtjev birača.

Promjena u biračkom spisku po službenoj dužnosti vrši se na osnovu podataka iz službenih evidencija i javnih isprava, podataka iz elektronskih registara ili evidencije koje se vode na osnovu zakona.

Ministarstvo je dužno po službenoj dužnosti izvršiti upis u birački spisak državljana Crne Gore sa prebivalištem u Crnoj Gori, nakon što navrší 18 godina života, u roku od 48 časova od dana kada to lice, na osnovu podataka iz elektronskih registara ili evidencija koje se vode na osnovu zakona, ispuni uslove za ostvarivanje biračkog prava.

Promjene podataka u biračkom spisku vrše se na način što se promjene podataka o biračima u izvornim registrima automatski prenose u birački spisak, do njegovog zaključivanja.

Podacima iz stava 2 ovog člana smatraju se naročito:

- 1)lični podaci koji su pogrešno bili unijeti u birački spisak;
- 2)lični podaci koji su izmijenjeni usled promjene adrese i/ili prebivališta;
- 3)lični podaci koji su izmijenjeni usled promjene ličnih dokumenata ili ličnog imena;
- 4)informacije o promjeni biračkog mjesta, nastale usled otvaranja novog ili ukidanja postojećeg biračkog mjesta, odnosno njihove podjele na više biračkih mjesta.

Organi koji vode odgovarajuće službene evidencije o građanima dužni su da Ministarstvu u elektronskoj formi dostave podatke koji utiču na tačnost i ažurnost vođenja biračkog spiska u roku od sedam dana od dana nastalih promjena.

Promjena u biračkom spisku na zahtjev birača vrši se na osnovu podataka ili isprava koje dostavi podnosioc zahtjeva odnosno podataka iz elektronskih registara ili evidencija koje se vode na osnovu zakona.

Promjene u biračkom spisku vrše se na način da se za svakog birača može nedvosmisleno utvrditi kada je promjena nastala, koja je vrsta promjene nastala i koje službeno lice je promjenu izvršilo.

O svakoj promjeni u biračkom spisku koja se odnosi na upis birača, izmjenu, dopunu ili ispravku nekog podatka o biraču, ili o promjeni biračkog mjesta na kojem birač glasa, Ministarstvo je dužno dostaviti obavještenje biraču na koga se ta promjena odnosi, u roku od 7 dana od dana izvršene promjene.

Brisanje birača iz biračkog spiska može se vršiti samo na osnovu rješenja koje donosi Ministarstvo.

Skenirane verzije svih dokumenata na kojima se zasnivaju promjene u biračkog spisku sastavni su dio baze podataka biračkog spiska.

### *Promjene u biračkom spisku na zahtjev birača*

#### **Član 13**

Svaki birač može organu nadležnom za vođenje biračkog spiska podnijeti zahtjev za upis, brisanje, izmjenu, dopunu ili ispravku biračkog spiska. Uz zahtjev se podnose potrebni dokazi.

Ako je zahtjev podnesen usmeno Ministarstvo će o tome sačiniti zapisnik.

Birač može zahtijevati promjenu u biračkom spisku, ako:

- 1) nije upisan u birački spisak;
- 2) je podatak o njemu u biračkom spisku netačan ili nepotpun;
- 3) nijesu uneseni ili su nepravilno uneseni podaci o biračkom mjestu na kojem birač ima pravo da glasa.

U periodu izborne kampanje, zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti Ministarstvu najkasnije 15 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

### *Odlučivanje po zahtjevu*

#### **Član 14**

Ako utvrdi da je zahtjev iz člana 13 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona osnovan, Ministarstvo će izvršiti odgovarajuću promjenu u izvornom registru i tu promjenu automatski preuzeti u birački spisak.

Kad utvrdi da je zahtjev iz člana 13 stav 1 tačka 3 osnovan, Ministarstvo će ispraviti podatke o biračkom mjestu na kojem birač glasa i izvršiti drugu promjenu u biračkom spisku i odgovarajućem izvornom registru na koji se promjena odnosi.

Ministarstvo će odbiti zahtjev za promjenu u biračkom spisku ako utvrdi da je neosnovan.

Rješenje iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, Ministarstvo je dužno donijeti u roku od 48 časova od dana prijema zahtjeva.

Rješenje se bez odlaganja dostavlja podnosiocu zahtjeva.

Protiv rješenja iz stava 4 ovog člana može se podnijeti tužba Upravnom sudu u roku od 48 časova od časa dostavljanja rješenja.

Upravni sud po tužbi odlučuje u roku od 24 časa od časa prijema tužbe.

Odluka Upravnog suda je pravosnažna i izvršna i protiv nje nije dopušteno podnošenje zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke niti za ponavljanje postupka.

### *Brisanje iz biračkog spiska*

#### **Član 15**

Iz biračkog spiska brišu se birači koji su izgubili biračko pravo smrću, prestankom crnogorskog državljanstva, odjavom prebivališta izvan Crne Gore.

Brisanje iz biračkog spiska evidentira se na način što se u rubrici "Primjedba" unese pravni osnov i broj i datum donošenja rješenja na osnovu kojeg je izvršeno brisanje.

U postupku dostave rješenja, podnošenje tužbe i odlučivanja po tužbi primjenjuju se odgovarajuće odredbe člana 14 ovog zakona.

Podaci o biračima brisanim iz biračkog spiska vode se u posebnoj bazi podataka koja je sastavni dio biračkog spiska.

### *Izlaganje biračkog spiska*

#### **Član 16**

U roku od tri dana od dana raspisivanja izbora Ministarstvo, preko sredstava javnog informisanja i na svom WEB site-u oglašava da izlaže birački spisak, odnosno dio biračkog spiska za jedinicu lokalne samouprave za koju su raspisani izbori na uvid biračima, i obavještava birače o vremenu i načinu uvida, i mogućnosti da zatraže promjenu podataka upisanih u birački spisak.

Birač ima pravo uvida u podatke koji se o njemu vode u biračkom spisku.

Ministarstvo će putem elektronskih komunikacija, biraču učiniti dostupnim podatke koji se u njemu vode u biračkom spisku.

### *Objavljivanje podataka o promjenama nastalim u biračkom spisku*

#### **Član 17**

Ministarstvo je dužno da, u roku od 48 časova od dana raspisivanja izbora, javno objavi u svim dnevnim listovima koji se izdaju u Crnoj Gori i na svojoj internet stranici



numerički tabelarni prikaz podataka o promjenama nastalim u biračkom spisku u cjelini i po jedinicama lokalne samouprave u odnosu na birački spisak po kome su održani predhodni izbori na državnom nivou, s tim da prikaz mora sadržati podatke o biračima koji su stekli biračko pravo i osnov sticanja tog prava, kao i podatke o licima koja su izgubila biračko pravo, kao i osnov gubitka tog prava.

Podatke iz stava 1 ovog člana Ministarstvo javno objavljuje i u roku od 48 časa od dana konačnog zaključenja biračkog spiska iz člana 18 ovog zakona.

Numerički tabelarni prikaz podataka iz stava 1 i 2 ovog člana sadrži:

- 1) broj birača;
- 2) broj birača koji su novoupisani i to:
  - birača koji su biračko pravo stekli punoljetstvom,
  - birači koji su prijavili prebivalište u Crnu Goru;
  - broj birača koji su biračko pravo stekli prijemom u crnogorsko državljanstvo;
- 3) broj birača za koje je izvršena promjena upisa na osnovu promjene prebivališta u Crnoj Gori (prijava/odjava);
- 5) broj birača brisanih po osnovu:
  - činjenice smrti,
  - gubitak crnogorskog državljanstva,
  - odjave prebivališta.
- 6) broj birača koji su promijenili lično ime;
- 7) broj birača kojima je promijenjen jedinstveni matični broj;
- 8) broj birača kojima je promijenjen datum prijave poslednjeg prebivališta;
- 9) broj birača kojima je promijenjen datum prebivališta u Crnu Goru;
- 10) broj birača kojima je promijenjeno biračko mjesto.

Ministarstvo je dužno da parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste, i nevaladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlašćenje za praćenje izbora, na njihov zahtjev, dostaviti sve podatke o biračima na koje se promjene iz st. 1, 2 i 3 ovog člana odnose.

Podatke o biračima iz st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana Ministarstvo objavljuje, odnosno dostavlja i za lokalne izbore, kada se isti ne održavaju istovremeno sa izborima na državnom nivou.

U slučaju iz stava 5 ovog člana numerički tabelarni prikaz podataka o promjenama nastalim u biračkom spisku za jedinicu lokalne samouprave u kojoj se održavaju izbori, objavljuje se u odnosu na birački spisak po kome su održani prethodni izbori u toj jedinici lokalne samouprave.

*Zaključenje biračkog spiska. Ukupan broj birača*

## Član 18

Ministarstvo rješenjem zaključuje birački spisak 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora.

Rješenje iz stava 1 ovog člana obavezno sadrži ukupan broj birača u Crnoj Gori, u svakoj jedinici lokalne samouprave i na svakom biračkom mjestu, kao i datum zaključivanja biračkog spiska.

U trenutku zaključivanja biračkog spiska, Ministarstvo aktivira aplikaciju zaključivanja i zabrane daljeg unosa bilo kakvih podataka u birački spisak.

Ministarstvo je dužno da rešenje o zaključenju biračkog spiska dostavi Državnoj izbornoj komisiji u roku od 24 časa od časa njegovog donošenja.

### *Objavljivanje ukupnog broja birača*

#### **Član 19**

Državna izborna komisija u roku od 24 časa od časa prijema podataka javno objavljuje broj birača u cjelini, po jedinicama lokalne samouprave i na svakom biračkom mjestu.

### *Pripremanje i dostavljanje izvoda iz biračkog spiska*

#### **Član 20**

Ministarstvo priprema, štampa i ovjerava izvode iz biračkog spiska razvrstane po jedinicama lokalne samouprave i biračkim mjestima i dostavlja ih državnoj izbornoj komisiji u roku od 72 časa od dana kada je doneseno rješenje o zaključenju biračkog spiska.

Izvod iz biračkog spiska za svako biračko mjesto sadrži sve činjenice o biraču koje sadrži birački spisak, kao i: redni broj upisa u okviru biračkog mjesta, mjesto za svojeručni potpis birača, naziv organa koji je sačinio izvod, datum sačinjavanja i oznaku biračkog mjesta za koje je izvod sačinjen.

Državna izborna komisija ovjerene izvode iz biračkog spiska dostavlja odgovarajućoj opštinskoj izbornoj komisiji u roku od 24 časa od časa prijema izvoda iz biračkog spiska.

Ako se istovremeno održava više izbora, priprema se onoliko izvoda iz biračkog spiska koliko se puta glasa.

U roku iz stava 1 ovog člana Ministarstvo na odgovarajućem elektronskom mediju, za potrebe elektronske identifikacije birača na biračkom mjestu izrađuje i elektronsku verziju izvoda iz biračkog spiska za svako biračko mjesto.

### III. POSEBNA PRAVA UČESNIKA I POSMATRAČA NA IZBORIMA

#### *Pravo na uvid u birački spisak*

#### **Član 21**

Ministarstvo je dužno da parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste, i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlaštenje za praćenje izbora, na njihov zahtjev, u roku od 48 časova od dana prijema zahtjeva, elektronskim putem omogući uvid u birački spisak, kao i u promjene koje su u njemu izvršene.

Uvid u promjene iz stava 1 ovog člana podrazumijeva i uvid u promjene izvršene u izvornim registrima i dokumentaciju na osnovu koje su te promjene izvršene.

Ministarstvo je dužno da subjektima iz stav 1 ovog člana, na njihov zahtjev, omogući pristup biračkom spisku i podacima iz stava 2 ovog člana, putem kompjuterske veze korišćenjem naprednog elektronskog sertifikata za korišćenje programskog rješenja iz stava 2 ovog člana, u vremenu od dana raspisivanja izbora do dana proglašenja konačnih rezultata izbora.

Ostvarivanje prava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana Ministarstvo je dužno omogućiti parlamentarnoj stranci, na njen zahtjev, i u vremenu koje nije obuhvaćeno izbornom kampanjom.

#### *Pravo na dostavljanje podataka*

#### **Član 22**

Ministarstvo je dužno da parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste, i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlaštenje za praćenje izbora, na njihov zahtjev, dostavi kompjuterski obrađen birački spisak, na odgovarajućem mediju, sa podacima koje sadrži izvod iz biračkog spiska u roku od 48 časova od dana prijema zahtjeva.

Sastavni dio kompjuterski obrađenog spiska je programsko rješenje za praćenje promjene podataka o biračima.

Ostvarivanje prava iz stava 1 i 2 ovog člana Ministarstvo je dužno omogućiti parlamentarnoj stranci, na njen zahtjev, i u vremenu koje nije obuhvaćeno izbornom kampanjom.

## *Izdavanje javnih isprava*

### **Član 23**

Ministarstvo je dužno da javne isprave neophodne za ostvarivanje biračkog prava izda najkasnije u roku od 3 dana od dana podnošenja zahtjeva za njihovo izdavanje.

Rok iz stava 1 ovog člana odnosi se na zahtjeve koji se podnesu od dana raspisivanja izbora do dana održavanja izbora.

## *Pravo na uvid u službenu dokumentaciju*

### **Član 24**

Ministarstvo je dužno da ovlašćenom predstavniku parlamentarne stranke i potvrđene izborne liste, na njihov zahtjev, omogući uvid u službenu dokumentaciju na osnovu koje se vrši promjena u biračkom spisku (dokumentacija: državljanstva, ličnih karata građana, objave i prijave mjesta prebivališta, matičnog broja građana, matične knjige rođenih, vjenčanih i umrlih i dr.).

Uvid se vrši u službenim prostorijama organa kod kojih se službena dokumentacija nalazi.

Postupak i način ostvarivanja uvida u službenu dokumentaciju iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

## *Pravo na dostavu podataka*

### **Član 25**

Ministarstvo je dužno da parlamentarnoj stranci i podnosiocu potvrđene izborne liste i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlašćenje za praćenje izbora, na njihov zahtjev, dostavi podatke koji utiču na tačnost i ažurnost vođenja biračkog spiska, u roku od 48 časova od dana prijema zahtjeva.

Pod podacima iz stava 1 ovog člana smatraju se naročito: podaci o postupanju po podnesenim zahtjevima građana za sticanje crnogorskog državljanstva i otpustu iz crnogorskog državljanstva, o prijavi i odjavi prebivališta, o postupanju po podnesenim zahtjevima za dobijanje lične karte i izdatim ličnim kartama, promjeni imena lica, promjeni jedinstvenog matičnog broja građana, kao i drugi podaci o građanima koji utiču na tačnost i ažurnost biračkog spiska.

## IV. N A D Z O R

### Član 26

Nadzor nad primjenom ovog Zakona vrši Državna izborna komisija.  
U postupku praćenja primjene ovog Zakona Državna izborna komisija:

- 1) stara se o jedinstvenoj primjeni odredaba ovog zakona;
- 2) daje mišljenja u vezi sa primjenom ovog zakona;
- 3) posredstvom kompjuterske povezanosti sa bazom podataka biračkog spiska vrši stalno praćenje promjena u biračkom spisku;
- 4) ima pravo pristupa svim elektronskim registrima i drugim evidencijama o građanima, koje sadrže podatke bitne za vođenje biračkog spiska;
- 5) ima pravo uvida u službenu dokumentaciju u posjedu organa državne uprave, organa lokalne uprave i drugih organa i organizacija na osnovu koje se vrši promjena u biračkom spisku;
- 6) ukazuje Ministarstvu na potrebu otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u vođenju biračkog spiska;
- 7) vrši i druge poslove iz svoje nadležnosti.

### Član 27

Učesnici izbornog procesa i ovlašćeni posmatrači izbora mogu podnijeti zahtjev za davanje mišljenja u vezi sa primjenom ovog zakona Državnoj izbornoj komisiji.

Državna izborna komisija donosi mišljenje najkasnije 48 časova od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

### Član 28

Državna izborna komisija je direktnim elektronskim linkovima i u realnom vremenu povezana sa bazom podataka biračkog spiska koju vodi Ministarstvo.

Državnoj izbornoj komisiji, putem direktnog elektronskog linka, dostupne su i ostale baze podataka i registri koji su uvezani sa bazom podataka biračkog spiska.

## Član 29

Državna izborna komisija vrši stalnu kontrolu biračkog spiska i upoređuje ga sa podacima iz relevantnih registara stanovništva, državljanstva, prebivališta, matičnih registra i bazom podataka ličnih karata.

Ako Državna izborna komisija u vršenju kontrole iz stava 1 ovog člana, utvrdi postojanje nepravilnosti, bez odlaganja ukazaće Ministarstvu na potrebu njihovog otklanjanja.

O preduzetim radnjama Ministarstvo je dužno obavijestiti Državnu izbornu komisiju u roku od 48 časova od dana prijema akta iz stava 2 ovog člana.

Postupak iz stava 2 ovog člana Državna izborna komisija može pokrenuti i po zahtjevu trećih lica.

## Član 30

U cilju obavljanja ovim zakonom utvrđenih obaveza, Državna izborna komisija ima pravo da od organa državne uprave, organa lokalne uprave i drugih organa i organizacija zatraži dostavljanje konkretnih informacija i podataka od značaja za vođenje biračkog spiska.

Organi i organizacije iz stava 1 ovog člana dužni su tražene informacije i podatke dostaviti Državnoj izbornoj komisiji najkasnije u roku od 72 časa od dana prijema zahtjeva.

Organi i organizacije iz stava 1 ovog člana dužni su da Državnoj izbornoj komisiji, na njen zahtjev, omoguće uvid u službenu dokumentaciju na osnovu koje se vrše promjene u biračkom spisku, u roku od 48 časova od dana prijema zahtjeva.

### *Inspeksijski nadzor*

## Član 31

Inspeksijski nadzor u pogledu primjene zakona i drugih propisa kojima se uređuje vođenje biračkih spiskova vrši upravna inspekcija preko upravnih inspektora u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor.

Inspeksijski nadzor nad vođenjem biračkog spiska vrši se kroz redovne i vanredne inspeksijske nadzore, kao i postupanjem po predstavkama učesnika na izborima, ovlašćenih posmatrača izbora i Državne izborne komisije.

Redovni inspeksijski nadzori vrše se po godišnjem programu rada Upravne inspekcije.

Upravni inspektor u vršenju nadzora nad vođenjem biračkog spiska ovlašten je da pristupanjem Centralnom sistemu izvrši provjeru da li se ažurno izvršavaju sve obaveze vođenja biračkog spiska utvrđene zakonom.

Nadzor nad ažuriranjem biračkog spiska vrši se provjerom svih službenih evidencija kao i dokaza na osnovu kojih se vrše promjene u biračkom spisku.

Vanredni inspekcijski nadzor obavezan je i vrši se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori, odnosno kada se raspišu prijevremeni izbori.

Po predstavi birača, parlamentarne stranke, podnosioca potvrđene izborne liste, ovlašćenih posmatrača izbora i Državne izborne komisije, upravni inspektori su dužni da izvrši inspekcijsku kontrolu, u roku od 48 časova od prijema predstavke.

Primjerke zapisnika o izvršenoj inspekcijskoj kontroli i primjerak akta kojim se nadležnom organu naređuje preduzimanje određenih mjera i radnji, upravni inspektori dužni su dostaviti podnosiocu predstavke, u roku od 48 časova od dana izvršenja inspekcijske kontrole.

#### *Podzakonski akt*

### **Član 32**

Sadržaj i način korišćenja programskog rješenja iz člana 5 ovog zakona, način vođenja, izlaganja i zaključivanja biračkog spiska, kao i druga pitanja od značaja za tačno i ažurno vođenje biračkog spiska propisuje Vlada Crne Gore, na predlog Ministarstva.

#### *Shodna primjena zakona*

### **Član 33**

Odredbe ovog zakona shodno se primjenjuju na izbor predsjednika Crne Gore i na izjašnjavanje glasača na Referendumu.

#### *Zaštita podataka o ličnosti*

### **Član 34**

Na prikupljanje, obradu i korišćenje podataka o biračima primjenjuju se propisi kojima se uređuju zaštita ličnih podataka i informaciona bezbjednost.

## V. KAZNENE ODREDBE

### Član 35

Novčanom kaznom od 1.500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj:

- 1) odgovorno lice kome je povjereno vođenje biračkog spiska ako ne obezbijedi njegovu tačnost i ažurnost;
- 2) ko ne izvrši upis birača u roku utvrđenom članom 12 stav 3 ovog zakona;
- 3) ko biraču ne dostavi obavještenje o izvršenoj promjeni u biračkom spisku (član 12 stav 9);
- 4) ko izvrši brisanje birača iz biračkog spiska suprotno odredbama člana 12 stav 10 ovog zakona;
- 5) odgovorno lice u Ministarstvu, ako biraču ne omogući uvid u birački spisak (član 16);
- 6) odgovorno lice u Ministarstvu, ako javno ne objavi i ovlašćenim subjektima ne dostavi podatke iz člana 17 ovog zakona;
- 7) odgovorno lice u Ministarstvu, ako ovlašćenim subjektima ne omogući uvid u birački spisak ili ne dostavi podatke biračkog spiska (član 21 i 22);
- 8) odgovorno lice u Ministarstvu, ako javnu ispravu bitnu za ostvarivanje biračkog prava ne izda u roku propisanim članom 23 ovog zakona;
- 9) odgovorno lice u Ministarstvu, ako ovlašćenim subjektima ne omogući uvid u službenu dokumentaciju iz člana 24 ovog zakona;
- 10) odgovorno lice u Ministarstvu, ako ovlašćenim subjektima, na njihov zahtjev, ne dostavi podatke iz člana 25 ovog zakona;
- 11) odgovorno lice u nadležnom organu državne uprave, ako Državnoj izbornoj komisiji ne omogući pristup bazi podataka biračkog spiska, ostalim bazama podataka i registrima, ne dostavi tražene informacije i podatke ili joj onemogući pravo uvida u službenu dokumentaciju (čl. 28 i 30);

## VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

*Objedinjavanje postojećih biračkih spiskova u birački spisak koji će se voditi po ovom zakonu*

### Član 36

Ministarstvo u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće uputstvo kojim će urediti proceduru objedinjavanja postojećih biračkih spiskova



jedinica lokalne samouprave i Centralnog biračkog spiska u birački spisak koji će se voditi po ovom zakonu.

*Donošenje podzakonskih akata*

**Član 37**

Podzakonski propisi predviđeni za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

*Prestanak važenja ranijih propisa*

**Član 38**

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o biračkim spiskovima, ("Službeni list CG", broj 40/08 i 40/11) i podzakonski propisi doneseni radi primjene odredaba tog zakona.

*Stupanje na snagu zakona*

**Član 39**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2015. godine.

Na izborima koji budu raspisani do dana primjene ovog zakona koristiće se birački spiskovi ustanovljeni po propisima koji su važili prije stupanja na snagu ovog zakona.

Do dana početka primjene ovog zakona, odnosno do okončanja izbora iz stava 2 ovog člana, organi lokalne uprave jedinice lokalne samouprave nadležni za vođenje biračkog spiska i organ državne uprave nadležan za vođenje Centralnog biračkog spiska, u obavezi su da biračke spiskove vode po propisima na osnovu kojih su vođeni prije stupanja na snagu ovog zakona.

## **O b r a z l o ž e n j e**

### **I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA**

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 1 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuje način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje.

### **II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA**

Skupština Crne Gore na sjednici koja je održana 31. maja 2013. godine, donijela je Zaključke o izgrađivanju povjerenja u izborni proces. Shodno navedenim Zaključcima obrazovana je Radna grupa, sa definisanom nadležnošću da pripremi izmjene seta zakona u cilju daljeg jačanja povjerenja u izborni proces, i da predloge za izmjenu ovih zakona uputi u skupštinsku proceduru. Jedan od zakona u nadležnosti Radne grupe je bio i Zakon o biračkim spiskovima. Zakon o biračkim spiskovima je prvi zakon za čije razmatranje i analizu se opredijelila Radna grupa, cijeneći da bi rješavanjem suštinskih pitanja u ovom zakonu bio olakšan dalji posao. Pitanje podijeljene nadležnosti u odnosu na birački spisak, kao koncept na kome počiva ovaj zakon, je osnov od koga je trebalo poći. Imajući u vidu težinu ovog pitanja, na jednoj od sjednica Radne grupe učešće su uzeli i resorni ministri, Raško Konjević i Vujica Lazović, i upoznali članove Radne grupe u kom obimu su ministarstva na čijem su čelu, shodno Zakonu, nadležna po pitanju biračkih spiskova. U tom pravcu je i realizovana posjeta Ministarstvu unutrašnjih poslova, gdje su članovi Radne grupe bili u prilici da prate prezentacije službenika kako ovog Ministarstva, tako i Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije.

Radna grupa je konstatovala da Zakon o biračkim spiskovima mora biti zasnovan na novom konceptu, koji podrazumijeva centralizaciju nadležnosti u vođenju biračkog spiska. Na taj način bi bilo olakšano i utvrđivanje odgovornosti. Procijenjeno je, da je Ministarstvo unutrašnjih poslova, imajući u vidu da vodi baze podataka od značaja za birački spisak, najpozvanije da bude nadležno za vođenje biračkog spiska. Imajući u vidu obim izmjena, kao i cjelishodnost rada, Radna grupa je ovlastila zaduženu podgrupu da pristupi izradi novog zakona, a ne izmjeni i dopuni osnovnog zakonskog teksta. Radnoj grupi je dostavljen Nacrt zakona, i nakon detaljnog razmatranja, zaključeno je, da je, predloženi tekst korektan, nakon čega je jednoglasno usvojen na Radnoj grupi, a zatim i dostavljen nadležnim institucijama na upoznavanje. Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agencija za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama uputili su svoje mišljenje Radnoj grupi, u odnosu na dostavljeni Nacrt.

U cilju transparentnosti preduzetih aktivnosti, Radna grupa je upoznala i Zajednicu opština Crne Gore, čiji predstavnici su i prisustvovali sjednicama Radne grupe i iskoristili mogućnost da saopšte svoj stav. Radna grupa je konstatovala da bi prihvatanje novog koncepta u vođenju biračkog spiska, bilo uslovljeno prethodnim izmjenama Zakona o lokalnoj samoupravi, u kome je propisano da je vođenje biračkih spiskova izvorna nadležnost lokalnih samouprava.

Na Radnoj grupi se nije postigao jedinstven stav u odnosu na preporuke i sugestije koje je, u svom mišljenju, predložilo Ministarstvo unutrašnjih poslova. Kako Radna grupa nije utvrdila Predlog zakona koji bi uredio vođenje biračkog spiska na nov način, rad na ovom zakonu je nastavljen na Kolegijumu predsjednika Skupštine. Prethodno su članovi Radne

grupe, koji su radili na ovom zakonu u okviru podgrupe, održali više sastanaka sa ekspertima TAIEX misije, koji su angažovani uz posredovanje Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori.

Na Kolegijumu predsjednika Skupštine nije postignuta saglasnost u pogledu svih predloženih rješenja koja treba da obuhvati novi zakon, pa je odlučeno da se Predlog zakona uputi u skupštinsku proceduru, i da se na njega amandmanski interveniše.

### III. OBJAŠNJENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

U Osnovnim odredbama ovog zakona definisan je predmet ovog zakona, pojam biračkog spiska, da je stalan i da se redovno ažurira, da se vodi po službenoj dužnosti i da je upis u ovu javnu ispravu uslov za ostvarivanje biračkog prava. Zakon uređuje i koji organ je nadležan za vođenje biračkog spiska, šta vođenje biračkog spiska obuhvata, i na koji način se vodi birački spisak. (Čl. 1 – 7 Predloga zakona)

Poglavlje Postupak vođenja i sadržaj biračkog spiska, u okviru potpoglavlja Upis u birački spisak sadrži odredbe kojima je uređeno da se u birački spisak upisuju državljani Crne Gore koji imaju biračko pravo, a nakon donošenja odluke o raspisivanju izbora i maloljetna lica koja biračko pravo stiču najkasnije na dan izbora (u daljem tekstu: birač), prema mjestu prebivališta.

Birač koji ima boravište u inostranstvu upisuje se u birački spisak prema poslednjem prebivalištu prije odlaska u inostranstvo.

Birač koji se u svojstvu pripadnika Vojske Crne Gore, civilne zaštite, policije i zaposlenih u ortanima državne uprave nalazi u međunarodnim snagama, odnosno mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, vojnoj vježbi, u pritvoru ili na izdržavanju kazne zatvora upisuje se u birački spisak prema poslednjem prebivalištu. (Član 9 Predloga zakona)

Činjenice o biraču koje se upisuju u birački spisak uređene su u članu 10 Predloga zakona, dok je članom 11 Predloga zakona propisano da se uz birački spisak vodi posebna evidencija biračkih mjesta, i to kao elektronska baza podataka i šta ona sve treba da sadrži.

U potpoglavlju Promjene u biračkom spisku sadržane su odredbe koje detaljno razrađuju ovaj postupak, odnosno da se promjene u biračkom spisku (upis, brisanje, izmjena, dopuna ili ispravka) mogu vršiti po službenoj dužnosti ili na zahtjev birača. Razrađena je i procedura odlučivanja, zatim postupak brisanja iz biračkog spiska, izlaganje biračkog spiska, objavljivanje podataka o promjenama nastalim u biračkom spisku, kao i obaveza objavljivanje podataka o promjenama nastalim u biračkom spisku.

U članu 18 Predloga zakona kojim je uređeno pitanje koje se odnosi na zaključenje biračkog spiska i ukupan broj birača navedeno je da Ministarstvo rješenjem zaključuje birački spisak 10 dana prije dana određenog za održavanje izbora. Nvedeno rješenje obavezno sadrži ukupan broj birača u Crnoj Gori, u svakoj jedinici lokalne samouprave i na svakom biračkom mjestu, kao i datum zaključivanja biračkog spiska.

Objavljivanje ukupnog broja birača i pripremanje i dostavljanje izvoda iz biračkog spiska uređeno je čl. 19 i 20 Predloga zakona. Državna izborna komisija u roku od 24 časa od časa prijema podataka javno objavljuje broj birača u cjelini, po jedinicama lokalne samouprave i na svakom biračkom mjestu. Ministarstvo priprema, štampa i ovjerava izvode iz biračkog spiska razvrstane po jedinicama lokalne samouprave i biračkim mjestima i dostavlja ih državnoj izbornoj komisiji u roku od 72 časa od dana kada je doneseno rješenje o zaključenju biračkog spiska.

Predlog zakona sadrži i poglavlje koje uređuje posebna prava učesnika i posmatrača na izborima. Jedno od tih prava je i pravo na uvid u birački spisak.

Ministarstvo je dužno da parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste, i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlašćenje za praćenje izbora, na njihov zahtjev, u roku od 48 časova od dana prijema zahtjeva, elektronskim putem omogući uvid u birački spisak, kao i u promjene koje su u njemu izvršene.

Uvid u promjene iz stava 1 ovog člana podrazumijeva i uvid u promjene izvršene u izvornim registrima i dokumentaciju na osnovu koje su te promjene izvršene. (član 21 Predloga zakona)

Pravo na dostavljanje podataka uređuje član 22 Predloga zakona, u kome je propisano da je Ministarstvo dužno da parlamentarnoj stranci, podnosiocu potvrđene izborne liste, i nevladinoj organizaciji kojoj je od strane nadležnog organa izdato ovlašćenje za praćenje izbora, na njihov zahtjev, dostavi kompjuterski obrađen birački spisak, na odgovarajućem mediju, sa podacima koje sadrži izvod iz biračkog spiska u roku od 48 časova od dana prijema zahtjeva.

Izdavanje javnih isprava, pravo na uvid u službenu dokumentaciju i pravo na dostavu podataka uređuju čl. 23, 24 i 25 Predloga zakona.

Poglavlje Nadzor obuhvata odredbe koje su sadržane u čl. 26 – 30, a inspekcijski nadzor je razrađen u članu 32 Predloga zakona.

#### **IV. FINANSIJSKA SREDSTVA**

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.